

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 2024/2025 н.р. без змін; зі змінами (Додаток).
(потрібне підкреслити)

протокол № 12 від « 25 » червня 2024 р. Завідувач кафедри Гор Шенчер
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 2025 / 2026 н.р. без змін; зі змінами (Додаток).
(потрібне підкреслити)

протокол № 14 від « 26 » червня 2025 р. Завідувач кафедри Гор Шенчер
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20 / 20 н.р. без змін; зі змінами (Додаток).
(потрібне підкреслити)

протокол № від « » 20 р. Завідувач кафедри
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20 / 20 н.р. без змін; зі змінами (Додаток).
(потрібне підкреслити)

протокол № від « » 20 р. Завідувач кафедри
(підпис) (Прізвище ініціали)

(зміни в розділі 6 робочої програми)

**6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ
ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**

За період проходження практики студенти повинні:

- відвідати нараду-інструктаж, ознайомитися із програмою та завданнями практики, вимогами щодо оформлення супровідної документації;
- скласти календарний графік проходження педагогічної практики;
- відвідати не менше 10 уроків учителя-предметника, та не менше 6 уроків з інших предметів у закріпленому класі;
- підготувати звіт про проходження практики (можна подавати окремо, або у «Щоденнику педагогічної практики»);
- заповнити «Щоденник педагогічної практики». Щоденник заповнюється керівництвом факультету, школи, вчителями-наставниками і особисто студентом-практикантом. Після закінчення практики викладачі кафедр психології та загальної педагогіки і педагогіки вищої школи виставляють оцінки за конспект одного виховного заходу та психолого-педагогічну характеристику на учня. Враховуючи рекомендації шкіл, оцінки кафедр психології та загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, а також публічний захист студентом практики виставляється залікова оцінка;
- вести робочий щоденник педагогічної практики;
- написати психолого-педагогічну характеристику на учня (Додаток А). Документ здається для перевірки на кафедрі психології ДВНЗ «УжНУ», за що керівник від кафедри виставляє оцінку в «Щоденник педагогічної практики»);
- скласти методичну розробку виховної години (виховного заходу), яка складається із: загальної характеристики виховної справи; плану підготовки; психолого-педагогічного обґрунтування форми виховного впливу; сценарію; самоаналізу (Додаток Б). Методична розробка оцінюється та підписується класним керівником (педагогом-організатором) та заступником директора з виховної роботи. Завіряється печаткою навчального закладу. Документ здається для перевірки на кафедрі загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «УжНУ», за що керівник практики від кафедри виставляє оцінку в «Щоденник педагогічної практики»);
- представити фото проведеної роботи на практиці, роздаткові матеріали тощо (у довільній формі);
- отримати характеристику дирекції школи на практиканта (затверджену директором школи або на педраді, з печаткою);
- надати копію наказу по відповідній школі про проходження практики;
- заповнити «Відомість про оплату» (стосується студентів стаціонарного відділення, які проходять практику в ЗЗСО м. Ужгорода.

1. ОПИС ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3 (кількість тижнів – 2).	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	3-й курс	4-й курс
	Семестр:	
	6-й	7-й
Вид підсумкового контролю: семестровий	Індивідуальна робота:	
	60	30
Форма підсумкового контролю: диференційований залік (усно)	Самостійна робота:	
	30	60

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Професійно-педагогічна підготовка майбутніх педагогів (учителів, викладачів) – це складний, багатогранний і тривалий процес, який здійснюється протягом усього періоду навчання студентів в педагогічному вузі. Однією з основних форм професійного становлення майбутнього вчителя є педагогічна практика, яка дозволяє синтезувати теоретичні знання та практичний досвід. Психолого-педагогічна практика виступає органічною складовою єдиного навчально-виховного процесу, психолого-педагогічної та методичної підготовки майбутнього вчителя, пов'язуючи теоретичне навчання студента у вузі з його майбутньою самостійною роботою в школі. Створюючи умови, максимально наближені до реальних умов самостійної педагогічної діяльності у школі, педагогічна практика реалізує сприятливі передумови для формування основ професійної майстерності вчителя. У процесі педагогічної практики є можливість осмислити педагогічні явища і факти, закономірності і принципи навчання і виховання, оволодіти професійними вміннями, досвідом практичної діяльності. Педагогічна практика створює реальні можливості для формування готовності студентів до проведення навчально-виховної роботи з школярами, потреби здобувати і застосовувати нові теоретичні і методичні знання й одночасно засвоювати передовий педагогічний досвід. В процесі практики закріплюються й поглиблюються теоретичні знання, що були набуті у вищій школі, виробляються професійні вміння й навички, розвиваються творчі здібності, педагогічне мислення, інтенсифікується процес формування професійних особистісних якостей. Важливого значення набуває розвиток комунікативної культури майбутніх вчителів, формування навичок педагогічної взаємодії та співробітництва. Згідно чинної редакції Закону України «Про вищу освіту» перший (бакалаврський) рівень вищої освіти відповідає сьомому рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здобуття особою теоретичних знань та практичних умінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю. *(із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2145-VIII від 05.09.2017](#)).*

Метою психолого-педагогічної практики практики є знайомство практикантів з навчально-виховним процесом у ЗЗСО та вироблення вмінь застосовувати теоретичні

знання в практичній діяльності. Педагогічна практика на цьому етапі має наступні **завдання**:

- ознайомлення з особливостями організації навчально-виховного процесу у ЗЗСО;
- формування вмінь самостійного і творчого застосування на практиці теоретичних знань з педагогіки та психології;
- виховання професійно значимих якостей особистості викладача, потреби в педагогічній самоосвіті;
- оволодіння сучасними методами і формами педагогічної діяльності, інноваційними технологіями навчання;
- вивчення індивідуальних і вікових особливостей школярів, специфіки навчально-виховної роботи з учнями;
- виховання професійних якостей особистості майбутнього вчителя ознайомлення з передовим педагогічним досвідом викладання фахових дисциплін у ЗЗСО, розвиток вмінь його узагальнення та використання у процесі проведення навчально-виховної роботи;
- формування адекватної професійної самооцінки;
- засвоєння технологій позааудиторних заходів, приділення особливої уваги надбанню досвіду керування творчою діяльністю молоді;
- вироблення творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності;
- оволодіння методами наукового дослідження та використання діагностичних методик для виконання завдань педпрактики.

Відповідно до **освітньої програми «Історія»**, проходження педагогічної практики сприяє формуванню у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти таких **компетентностей**:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.

Загальні компетентності:

ЗК – 2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технології, вести здоровий спосіб життя.
ЗК – 3	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК – 4	Здатність працювати в команді.
ЗК – 7	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК – 8	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК – 10	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Фахові компетентності:

ФК – 1	Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.
ФК – 3	Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.
ФК – 5	Здатність до забезпечення охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності.

ФК – 6	Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.
ФК – 7	Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.

Предметні компетентності:

ПК – 6	Здатність застосовувати системні знання з історії та методики навчання історії у викладанні предмета в базовій середній школі, здійснювати структурування навчального матеріалу.
--------	--

3.ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДПРАКТИКИ

Передумовами проходження психолого-педагогічної практики (ОК 43) є опанування таких навчальних дисциплін (НД) та та проходження практик освітньої програми (ОП) «Історія»:

- ОК 06. Інновації в освіті
- ОК 07. Вступ до спеціальності.
- ОК 13. Основи педагогічної майстерності.
- ОК 17. Педагогіка.
- ОК 22. Психологія (у т.ч. вікова).
- ОК 41. Педагогічна пропедевтична практика.
- ОК 42. Психолого-педагогічна практика (2 тижні).

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Історія», проходження здобувачами вищої освіти психолого-педагогічної практики повинно забезпечити досягнення таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПР
Планує й здійснює освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей здобувачів загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти, забезпечує розвиток пізнавальної діяльності здобувачів, здійснює мотивацію до навчання, застосовує диференціацію навчання.	ПР – 2
Знає та розуміє принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти	ПР – 3
Уміє застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.	ПР – 7
Володіє формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміє відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини.	ПР – 9
Здатний цінувати розмаїття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва, проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище у закладах загальної середньої освіти, враховуючи особливості національних спільнот.	ПР – 11
Уміє організувати освітній простір із дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно проектує навчальний простір у закладах загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти спільно зі здобувачами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб.	ПР – 13

Знання індивідуальних і вікових особливостей школярів, специфіки навчально-виховної роботи з учнями. Вміння оригінальні рішення, спрямовані на розв'язання педагогічних завдань у ЗЗСО.	ПР – 16
---	---------

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами вищої освіти після опанування проходження **психолого-педагогічної практики**:

Очікувані результати навчання	Шифр ПР
Вміння використовувати новітні досягнення історичної та педагогічної науки, концепцій розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень. Доступно і аргументовано застосовувати на практиці знання, здобуті під час вивчення навчальних дисциплін.	ПР – 3 ПР – 7
Вміння здійснювати системний аналіз педагогічних систем, процесів та ситуацій, вивчати передовий педагогічний досвід, впровадження досягнень вітчизняної й зарубіжної науки, зокрема, здійснювати комплексне вивчення системи освітньої роботи школи, особистості учня; вміти аналізувати процес і результати навчально пізнавальної діяльності учнів та освітньої роботи вчителів історії, колег студентів, так і своєї власної роботи; проводити психолого-педагогічні спостереження за учнями класу, виявляти їхні вікові, індивідуальні особливості, рівень розвитку, рівень вихованості, умови їхнього життя і навчання, скласти характеристику на учня.	ПР – 2 ПР – 3 ПР – 9 ПР – 13
Вміння фахово здійснювати педагогічну діяльність у навчальних закладах, володіння формами і методами та інноваційними освітніми технологіями навчання учнів, зокрема, володіти методичними прийомами ведення уроку, активізувати пізнавальну діяльність учнів під час уроку, розвивати інтерес до навчання; соціальні, комунікативні, інформаційні компетентності учнів; образно і доступно, з урахуванням вікових особливостей учнів викладати історичний матеріал, робити висновки й узагальнення, які підводять учнів до правильного розуміння історичних тенденцій та закономірностей, сприяти розвитку громадської активності учнів, їхньої правової культури; вести виховну роботу на уроці і в позаурочний час, виховувати в учнів любов до рідної землі, до її героїчного минулого, формувати в учнів загальнолюдські та християнські цінності; організовувати й проводити різноманітні види й форми позакласної та красназвочної роботи з учнями, керувати гуртком, організовувати й проводити екскурсії, тематичні вечори, групові та індивідуальні консультації з учнями тощо; виготовляти наочні засоби навчання до уроків, зокрема, мультимедійні презентації; отримати первинні вміння самостійно готувати і проводити уроки з історії в 5-11(12) класах закладах загальної середньої освіти.	ПР – 7 ПР – 9 ПР – 11
Вірно оцінювати й адекватно реагувати на різноманітні педагогічні ситуації, що виникають під час взаємодії з учнями. Визначати і розв'язувати конкретні навчально-виховні завдання, виходячи із загальної мети навчання та виховання, з урахуванням індивідуальних, вікових відмінностей, соціально-психологічних особливостей учнівського колективу.	ПР – 2 ПР – 3 ПР – 16
Правильно обирати методи та прийоми для розв'язання конкретних освітніх завдань; доступно і професійно пояснювати учням пропонований історичний матеріал.	ПР – 2 ПР – 3
Здійснювати адаптацію та модифікацію новітніх методичних прийомів і розробок, напрацьованих у методиці викладання історії; оптимально застосовувати на уроках сучасні технічні засоби навчання; проводити наукову та науково-методичну роботу.	ПР – 2 ПР – 3 ПР – 7

Вміння спрямовувати власний професійний та кар'єрний розвиток, здійснювати самопрезентацію, формувати власний стиль педагогічної діяльності, формувати навички ведення документації.	ПР – 3
	ПР – 7
	ПР – 16

5. БАЗИ ПРАКТИКИ

У відповідності до Положення про практику студентів ДВНЗ «Ужгородський національний університет» психолого-педагогічна практика студентів університету проводиться на базах практики, діяльність яких відповідає спеціальності студентів та може забезпечити усі необхідні умови для виконання студентом програми педагогічної практики.

Для здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія) психолого-педагогічна практика проводиться на базі ЗЗСО міст і сіл Закарпатської області та інших областей України. Здобувачі вищої освіти можуть самостійно з дозволу керівника практики від факультету історії та міжнародних відносин і за погодженням завідувача кафедрою підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його як базу практики за умови підписання короткострокового договору між університетом та відповідним освітнім закладом терміном на 2 тижні.

Бази практик в особі їх керівників разом з представниками університету несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики студентів. Студенти денної форми навчання направляються на практику наказом ректора університету, студенти заочної форми навчання – розпорядженням декана факультету.

Відповідальність за організацію, проведення і контроль практики покладається на першого проректора університету. Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечує кафедра модерної історії України та зарубіжних країн ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ (ЗМІНИ див. дод.1)

За період проходження практики студенти повинні:

- відвідати нараду-інструктаж, ознайомитися із програмою та завданнями практики, вимогами щодо оформлення супровідної документації;
- скласти календарний графік проходження педагогічної практики;
- відвідати не менше 20 уроків учителя-предметника, та не менше 12 уроків з інших предметів у закріпленому класі;
- підготувати звіт про проходження практики (можна подавати окремо, або у «Щоденнику педагогічної практики»);
- заповнити «Щоденник педагогічної практики». Щоденник заповнюється керівництвом факультету, школи, вчителями-наставниками і особисто студентом-практикантом. Після закінчення практики викладачі кафедр психології та загальної педагогіки і педагогіки вищої школи виставляють оцінки за конспект одного виховного заходу та психолого-педагогічну характеристику на учня. Враховуючи рекомендації шкіл, оцінки кафедр психології та загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, а також публічний захист студентом практики виставляється залікова оцінка;
- вести робочий щоденник педагогічної практики;
- написати психолого-педагогічну характеристику на учня (Додаток А). Документ здається для перевірки на кафедру психології ДВНЗ «УжНУ», за що керівник від кафедри виставляє оцінку в «Щоденник педагогічної практики»);

- скласти методичну розробку виховної години (виховного заходу), яка складається із: загальної характеристики виховної справи; плану підготовки; психолого-педагогічного обґрунтування форми виховного впливу; сценарію; самоаналізу (Додаток Б). Методична розробка оцінюється та підписується класним керівником (педагогом-організатором) та заступником директора з виховної роботи. Завіряється печаткою навчального закладу. Документ здається для перевірки на кафедру загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «УжНУ», за що керівник практики від кафедри виставляє оцінку в «Щоденник педагогічної практики»);
- представити фото проведеної роботи на практиці, роздаткові матеріали тощо (у довільній формі);
- отримати характеристику дирекції школи на практиканта (затверджену директором школи або на педраді, з печаткою);
- надати копію наказу по відповідній школі про проходження практики;
- заповнити «Відомість про оплату» (стосується студентів стаціонарного відділення, які проходять практику в ЗЗСО м. Ужгорода).

7. ОРІЄНТОВНЕ КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПЕРІОД ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

№ з/п	Вид та зміст роботи	Період виконання завдання
1	Відвідування цільової наради-інструктажу	1-й тиждень
2	Відвідування занять вчителів предметників	1-2-й тиждень
3	Відвідування занять класного керівника	1-2-й тиждень
4	Відвідування занять, які проводять інші практиканти	2-й тиждень
	Спілкування з шкільним психологом	1-2-й тиждень
5	Підготовка психолого-педагогічної характеристики академічної групи	2-й тиждень
6	Проведення виховної години (виховного заходу)	1-2-й тиждень
7	Підготовка звіту та іншої документації	2-й тиждень
8	Захист практики	2-й тиждень
	Загальна тривалість практики	2 тижні

8. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПЕДАГОГІЧНОЮ ПРАКТИКОЮ

Відповідальність за організацію практики в цілому по університету та контроль за її проведенням покладається на керівника виробничої практики університету, який підпорядковується начальнику навчально-методичного відділу. До керівництва практикою здобувачів вищої освіти залучаються досвідчені науково-педагогічні працівники кафедри модерної історії України та зарубіжних країн, кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи та кафедри психології.

Перед початком практики керівник оформляє направлення на практику, у якому зазначається номер наказу ректора (розпорядження декана – для заочного відділення) та дата його затвердження, прізвище практиканта, назва бази практики (кафедри та факультету), календарний термін тривалості практики, зазначаються прізвища керівників практики від кафедри модерної історії України та зарубіжних країн, від кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи та кафедри психології (для денної форми навчання). Направлення підписує декан або заступник декана факультету. Також перед початком практики той, хто підписав направлення, перевіряє готовність баз практики та здійснює всі необхідні заходи для проведення практики на належному рівні.

Перед початком практики керівник забезпечує проведення всіх організаційних заходів, зокрема:

- проводить цільовий інструктаж з техніки безпеки та охорони праці;
- видає студентам пакет усіх необхідних документів;
- роз'яснює порядок ведення щоденника практики;
- знайомить студентів із вимогами щодо оформлення документації та звіту про проходження практики.

Одночасно з керівником практики від кафедри факультету свій інструктаж для студентів денної форми навчання проводять керівники від кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи та від кафедри психології.

Під час практики керівник (керівники) відвідує та аналізує ті заняття та заходи, які проводять практиканти. Також до оцінки якості роботи студентів-практикантів залучаються й викладачі факультету.

Керівник практики у складі комісії приймає у студентів залік (диференційований залік) та по закінченню практики подає звіт про проходження практики.

9. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ. ЗАХИСТ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Загальні вимоги щодо оформлення звіту.

Звітна документація оформляється студентом за відповідною формою на останньому (2-му) тижні проходження психолого-педагогічної практики. У Звіті мають бути відображені наступні компоненти:

- місце та термін проходження практики;
- календарний графік запланованих робіт;
- опис виконаної роботи (відвідування наради-інструктажу, кількість та дати відвіданих занять викладачів, кількість та дати відвіданих занять інших практикантів, дати проведення практикантом відповідних заходів тощо);
- аналіз навичок та вмінь викладачів, які варто запозичити;
- аналіз вмінь та навичок інших практикантів, які варто запозичити;
- перелік методичних прийомів та методик, які були використані під час проведення практикантами занять;
- перелік труднощів, з якими стикнувся практикант та можливих шляхів їх подолання;
- оцінка власного досвіду організації виховної роботи з учнями;
- оцінка набутого досвіду студентом-практикантом.

Порядок захисту педагогічної практики.

Допуск до захисту педагогічної практики можливий за умови виконання студентами-практикантами усіх поставлених завдань. Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та завдань. Характерна форма звітності за практику – це подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником від бази практики (відповідної кафедри). Письмовий звіт разом із щоденником та іншими документами з педагогічної практики студент подає керівнику практики від кафедри. Звіт повинен містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики.

Звіт з практики захищається студентом усно (з диференційованою оцінкою) при комісії, призначеній завідувачем відповідної кафедри або деканом факультету історії та міжнародних відносин. До складу комісії повинні входити керівники практики від кафедри та факультету.

Комісія приймає залік у студентів в останні дні проходження педагогічної практики, або перший тиждень по її завершенні.

Оцінка за практику вноситься у відомість обліку успішності, індивідуальний навчальний план або залікову книжку студента за підписом групового керівника практики. Оцінка за практику враховується стипендіальною комісією при призначенні стипендії.

Здобувачам вищої освіти, які не виконали програму практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики за індивідуальним графіком. Студенти, які не виконали програму практики з неповажних причин, отримали незадовільну оцінку і не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін – відраховуються з університету.

В кінці кожного навчального року факультетські керівники практики подають керівнику виробничої практики університету узагальнений звіт про проходження практики студентами факультету. Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри модерної історії України та зарубіжних країн, вченої ради факультету історії та міжнародних відносин.

10. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Диференційований залік з практики приймається у формі звітної конференції комісією викладачів кафедри модерної історії України та зарубіжних країн, кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, та кафедри психології.

Загальне оцінювання результатів проходження практики, виконання індивідуальних завдань, оформлення та захист звітів здійснюється за кредитно-трансферною системою, згідно якої максимальний рейтинг кожного здобувача складається з оцінювання в балах за всіма критеріями, що виставляються під час захисту і переводиться в оцінку за схемою:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Для визначення рівня оволодіння здобувачами навчальним матеріалом та оцінювання їх академічних досягнень викладачі користуються узагальненими критеріями оцінювання:

90-100 балів A	Здобувач вільно володіє навчально-практичним матеріалом, успішно розв'язує завдання у стандартно-виробничих ситуаціях, виявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань
82-89 балів B	Здобувач володіє навчально-практичним матеріалом у межах програми навчально-виробничої практики, проте у виконанні стандартно-виробничих завдань допускає неточності
74-81 балів C	Здобувач володіє певним обсягом навчально-практичного матеріалу, здатний його реалізувати, проте допускає суттєві неточності в стандартно-виробничих ситуаціях
64-73 балів D	Здобувач володіє навчально-практичним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчально-

60-63 балів Е	практичного матеріалу, уміє використовувати одержання знання і уміння, проте допускає окремі помилки в стандартно-виробничих ситуаціях
35-59 балів FX	Здобувач володіє навчально-практичним матеріалом поверхнево й фрагментарно
0-34 балів F	Здобувач не володіє навчально-практичним матеріалом

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти:

№п/п	Вид роботи	Бали
1	Щоденник практики	10
2	Звіт про проведену роботу	10
3	Психолого-педагогічна характеристика учнівського колективу	10
4	Виховна година (виховний захід)	10
5	Оцінка проходження практики від ЗЗСО	40
6	Захист практики на підсумковій конференції	20
7	Разом	100

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

- Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія : підручник. Київ : Либідь, 2014. 560 с.
- Артемова Л. Педагогіка і методика вищої школи. Київ: Кондор, 2008. 272 с.
- Барабаш В.П. З досвіду організації і проведення педагогічної практики студентів. *Вища і середня педагогічна освіта*. 2009. Вип. 2. С. 45-49.
- Білецька І. О. Методи і засоби особистісно орієнтованого виховання : навчально-методичний посібник. Умань: СПД Жовтий, 2009. 148 с.
- Галузяк В.М. Діагностичний інструментарій класного керівника. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2013. 304 с.
- Головенкін, В. П. Педагогіка вищої школи: підручник; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
- Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укладач Н.П. Новолокова. Харків : Вид.група «Основа», 2011. 176 с.
- Жилінська О. Методичні аспекти впровадження асистенської практики у програмі підготовки магістрів. *Вища школа*. 2014. № 2-3. С. 42-45.
- Каплінський В.В. 100 складних ситуацій на уроках та поза уроками: шукаємо рішення : навч. посіб. для майбут. вчителів. 6-е вид. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 80 с.
- Кіт Г.Г. Педагогічна практика : навч.-метод. посібник для студентів педагогічних закладів освіти (спеціальність: початкове навчання). Вінниця, 2009. 102 с.
- Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. 2-ге вид. Київ: Знання, 2011. 486 с.
- Левітас Ф.Л., Салата О.О. Методика викладання історії. Посібник учителя. Харків: Основа, 2006. 94 с.
- Левітас Ф.Л., Салата О.О. Методика викладання історії. Практикум для вчителя. Харків: Основа, 2007. 109 с.
- Пашенко М. І. Навчально-виховна практика студентів педагогічного університету : навч. посіб. Умань : Жовтий О. О. [вид.], 2013. 258 с.
- Терно С.О. Педагогічна практика (посібник для студентів історичного факультету):

Навчально-методичний посібник. Запоріжжя: ЗНУ, 2006. 32 с.

- Терно С.О. Педагогічна практика (методичні рекомендації для здобувачів рівня вищої освіти бакалавр спеціальності "історія та археологія"): методичні рекомендації. Запоріжжя: ЗНУ, 2019. 24 с.
- Педагогічна практика: організація, підготовка, проведення [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерноінтегровані технології» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: А.Г. Протасов, Г.А. Богдан. – Електронні текстові дані (1 файл: X,XX Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 41 с.
- Пометун О., Фрейман Г. Методика навчання історії в школі. Київ: Генеза, 2006.
- Сметанський М.І. Навчально-виховна практика студентів педагогічного університету: Методичні рекомендації. Вінниця, 2014. 48 с.
- Хомич Л. Сучасні види педагогічних практик. Шлях освіти. 2014. № 4. С. 4-8.

Додаткова література:

- Аврамчук Л. Формування активної пізнавальної діяльності студентів. *Педагогіка і психологія*. 1997. № 3. С. 122-126.
- Блінова О. Відкритість як мотиваційна готовність майбутнього вчителя до педагогічного спілкування. *Педагогіка і психологія*. 2002. № 1/2. С. 97-103.
- Богданова І. М. Технології в освіті: теоретико-методологічний аспект: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.]. Одеса: «ТЕС», 1999. 146 с.
- Данилець Ю., Міщанин В. Методика викладання історії: навчально-методичні рекомендації з вивчення курсу (згідно вимог кредитно-модульної системи). Ужгород, 2009. 48 с.
- Загальнопедагогічна підготовка вчителя : історія, сучасний стан, перспективи / А.М. Бойко, Н.М. Дем'яненко. К. : ІСДО, 1996. 217 с.
- Іващенко В.Ю. Робоча програма навчальної дисципліни. Педагогічна практика. Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. Кафедра історіографії, джерелознавства та археології. Харків, 2021. 11 с.
- Козій М. Психолого-педагогічні умови удосконалення педагогічної практики студентів: метод. посіб. К. : Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, 2001. 141 с.
- Кравець Л. Педагогічна практика як чинник професійного становлення майбутнього вчителя. *Педагогічні науки*. 2012. Вип. 55. С. 80-86.
- Методичні рекомендації до проведення педагогічної практики напряму підготовки 5.01010201 «Початкова освіта» / Упорядники Л.М. Прокопів, С.Ю. Довбенко, О.М. Сидорук; відповідальний за випуск Ю.М. Москаленко, Івано-Франківський коледж ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2015. 224 с.
- Міщанин В.В. Методичні рекомендації та робоча програма з педагогічної практики для студентів історичного факультету. Ужгород: УжНУ, 2008. 42 с.
- Опачко М.В. Матеріали педагогічної практики (психолого-педагогічний аспект) Методичний посібник. Ужгород: УжНУ, 2020. 54 с.
- Педагогіка вищої школи. Навчально-методичний посібник / Автори-упорядники М.В. Опачко, Г.М. Розлуцька; за ред. Г.М. Розлуцької. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерлда», 2012. – 132 с.
- Староста В.І. Екологія: педагогічна практика: Навчальний посібник / В.І. Староста, С.В. Галла-Бобик. За ред. В.І. Старости. Ужгород: УжНУ «Говерла», 2008. 104 с.
- Староста В.І. Педагогічна практика з хімії/екології у середніх та вищих навчальних закладах: навч.-метод. посіб. / В.І. Староста, В.М. Сомов, Ж.О. Кормош, О.В. Химинець. Волинський національний ун-т ім. Лесі Українки. Вид. 2-ге, доп. Луцьк: РВВ «Вежа» Волинського національного університету ім. Лесі Українки,

2008. С. 188–192. Рекомендовано МОН України як навчально-методичний посібник для вищих навчальних закладів. ISBN 978-966-600-365-5.

- Шумицька Г.В., Альбрехт А.Ю., Кіндох Т.С. Основи наукових досліджень у школі нового типу: Навчально-методичний посібник. Ужгород: ЗППО, 2005. 118 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет:

- Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О.Сухомлинського. URL: <https://dnpb.gov.ua>.
- Е-навчання в УжНУ: наукова бібліотека (<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>), е-репозитарій (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-it/dspace>), сайт е-навчання (<https://elearn.uzhnu.edu.ua/>) тощо).
- Краще разом. Що таке педагогіка партнерства і навіщо вона в НУШ. URL: <https://nus.org.ua/articles/pedagogika-partnerstva-shho-tse-take-ta-yak-zrozumity-chy-vona-ye-u-shkoli/>.
- Метод проєктів – ефективна технологія навчання. URL: <http://osvita.ua/school/method/technol/1415/>.
- Мультимедійні технології. URL: <http://schoolplusnet.com/art/Metodika-vikoristannyamultimeda-tehnologj-na-urots/>.
- Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <https://nbuv.gov.ua>.
- Освіта і Наука. URL: <https://www.oin.com.ua/category/education/>.
- Освіта України. URL: <http://osvita-ukrainy.com.ua>.
- Офіційний сайт Інституту історії України НАН України. URL: <http://history.org.ua/uk>.
- Офіційний сайт Інституту педагогіки НАПН України. URL: <https://undip.org.ua>.
- Офіційний сайт Міністерства освіти, науки, молоді та спорту України. URL: <http://www.mon.gov.ua>.
- Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладу «Ужгородський національний університет». URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>.
- Положення про практику студентів Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет». URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/11775>.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

на учня

1. Титульний лист, в якому обов'язково вказано прізвище, ім'я, по батькові студента, який проходить практику, факультет та кафедру, на яких він навчається, місце та час проходження практики, дані про учня, на якого складена характеристика (ПІБ, школа, клас), ПІБ викладача від кафедри психології, який перевіряє роботу.

2. Змістовну частину психолого-педагогічної характеристики, що охоплює психологічні особливості пізнавальної та навчальної діяльності учня, його особистісні характеристики, спосіб міжособової взаємодії, ставлення до однолітків та старших, особливості професійної орієнтації (для учнів старших класів) тощо. Обсяг змістовної частини – 2–3 сторінки.

3. Висновки та рекомендації. Висновки можуть містити узагальнений психологічний портрет учня, характеристику його дальшої навчальної та життєвої перспективи, загальне враження студента про хід виконання завдання, зокрема труднощі, з якими він зіткнувся. На основі складеної психолого-педагогічної характеристики студент може розробити рекомендації для педагогів, батьків з метою оптимізації навчальної діяльності та дальшого психологічного розвитку учня. Обсяг роботи – від трьох до п'яти сторінок друкованого тексту (формат А-4, кегль 14, інтервал 1,5).

Етапи написання психолого-педагогічної характеристики на учня

1. Обрати учня для дослідження.
2. Спостерігати за ним, використовуючи запропоновані кафедрою психології схеми (на уроках та виховних заходах, під час перерв).
3. На основі анкети-опитувальника провести бесіду з учнем (обов'язково), та з класним керівником і/або шкільним психологом (за потребою).
4. На основі даних, отриманих у результаті бесіди та спостереження, написати психологопедагогічну характеристику на учня. Текст обов'язково посилити прикладами, що ілюструють певні характеристики особистості учня чи особливості його взаємодії з іншими.
5. Висновки та рекомендації щодо особливостей дальшої роботи з учнем та перспектив його розвитку.

Вибір учня для складання психолого-педагогічної характеристики

Для дослідження студенту потрібно обрати одного учня з класу. З цією метою необхідно врахувати:

- 1) чи учень погоджується взяти участь у дослідженні? Згідно з етикою психологічного дослідження, участь у ньому має бути добровільною;
- 2) чи буде можливість спостерігати за цим учнем щонайменше на трьох уроках та перервах? Більшість психологічних характеристик, особливостей поведінки людини складно виявити за один – два уроки, тому потрібно вибирати учня з того класу, в якому за графіком проходження практики найбільше занять;
- 3) чи буде у студента можливість обговорити з класним керівником успішність учня з різних навчальних дисциплін, особливості його поведінки тощо?

Дослідження психологічних особливостей учня.

Для дослідження психологічних особливостей учня можливо використати спостереження та бесіду. Психологічне спостереження – це метод дослідження, в основі якого лежить цілеспрямоване систематичне плановане та довготривале споглядання поведінки людини зазвичай у природних умовах її функціонування. Застереження! Пам'ятайте, що:

- Спостереження є достатньо суб'єктивним методом дослідження, тому необхідно намагатися не порівнювати поведінку учня з власним досвідом.
- Спостереження буде більш об'єктивним, якщо учень не знатиме, в які моменти за ним спостерігають.
- Для отримання більш повної та різнобічної інформації про учня фіксують його поведінку декілька разів та в різних ситуаціях (на уроці, на перерві, на чергуваннях, після закінчення уроків).
- Не всі психологічні якості учня можуть бути помітними під час спостереження, тому потрібно використовувати додаткові методи, наприклад, бесіду, аналіз успішності учня тощо.
- Можливо попросити студента-колегу також поспостерігати за обраним учнем – це дасть можливість зіставити результати отриманих спостережень.

Спостереження має бути заздалегідь запланованим, а його результати зафіксованими.

Інструкція до заповнення таблиці:

Схема містить полярні характеристики кожної з зазначених частин психологічного портрета учня. На основі спостережень оцініть за п'ятибальною шкалою ступінь вираження в учня кожної характеристики. Кожна характеристика може бути більш, або менш, яскраво вираженою, ближчою або далішою від зазначених полюсів:

- 5, 4 – позитивний полюс виразу характеристики;
- 3 – не визначений, проміжний, наявні і позитивні і негативні ознаки;
- 2, 1 – негативний полюс виразу характеристики.

Таблиця 1

Орієнтовна схема спостереження за учнем

Параметри спостереження	Міра вияву якості						
		5	4	3	2	1	
1	2	3	4	5	6	7	8
Особистісні характеристики	Впевнений у власних силах.						Ставиться до себе байдуже; не впевнений у правильності власних дій.
	Знає власні переваги, вміє їх використовувати, не соромиться, коли його хвалять						Не знає власних переваг та не вміє їх використовувати, соромиться, коли його хвалять у присутності інших.
Особливості емоційно-вольової сфери	Схильний до вияву емоцій.						Практично не виявляє власних емоцій.
	Врівноважений, спокійний. Здатний керувати своїми діями практично в усіх ситуаціях.						Неврівноважений. Схильний до імпульсивних дій.

Особливості діяльності та поведінки	Активний, одразу включається в роботу.					Пасивний, не виявляє ініціативи
	Організований, намагається спланувати власну діяльність.					Незібраний, дезорганізований, не доводить розпочату справу до кінця. Переключається з однієї справи на іншу.
	Наполегливий у вирішенні складних навчальних завдань.					Не виявляє наполегливості у виконанні завдань, при найменших труднощах припиняє роботу.
Спілкування та взаємодія з оточуючими	Прагне спілкування, виявляє ініціативу, висуває пропозиції.					Уникає спілкування, замкнутий. Не прагне долучатися до спільної розмови чи діяльності
	Самостійний, здатний до незалежного прийняття рішень.					Потребує підтримки у прийнятті рішення та діях
	У конфліктних ситуаціях намагається діяти спокійно, розважливо; схильний до співпраці.					У конфліктних ситуаціях намагається в будь-який спосіб довести власну думку, неохайний до співпраці.
Ставлення до ровесників	Прагне до домінування, виявляє власні переваги щодо інших, схильний «тиснути» на інших.					Схильний підпорядковуватися лідеру, не виявляє лідерських якостей
	Товариський, толерантний.					Схильний до виявів агресії.
Ставлення до старших (наприклад, вчителів)	Виявляє повагу. Дослухається до думки старших.					Виявляє неповагу до старших.
	Дослухається до критики.					Бурхливо реагує на критику, виявляє негативізм
Становище (статус) у класі (групі)	Популярний, має багато друзів, контактує практично з усіма однокласниками.					Деяко ізольований; уникає контактів у класі.
	Є авторитетом для однокласників. До його думки дослухаються.					Не користується авторитетом у класі.
Зовнішній вигляд	Охайний, чистий, доглянутий.					Неохайний, одяг не завжди чистий, не слідкує за собою

Аналіз пізнавальної сфери учня

Особливості пам'яті	Здатний зберігати великий об'єм інформації	Обсяг 5 4 3 2 1	Нездатний зберігати великий об'єм інформації
	Мала кількість повторів, необхідних для запам'ятовування	Швидкість 5 4 3 2 1	Велика кількість повторів, необхідних для запам'ятовування
	Мала кількість помилок при відтворенні.	Точність 5 4 3 2 1	Велика кількість помилок при відтворенні.
	Спроможний упродовж тривалого часу зберігати в пам'яті матеріал.	Тривалість 5 4 3 2 1	Зберігає сприйнятий матеріал протягом нетривалого часу.
Особливості мислення	Вміє побачити і поставити нову проблему.	Самостійність 5 4 3 2 1	Працює лише з поставленими вчителем проблемами
	Вміє змінювати початковий план розв'язання задачі.	Гнучкість 5 4 3 2 1	Розв'язує задачі за шаблоном, у процесі розв'язання не може переключитися на інший спосіб роботи
	Невелика кількість часу, необхідна для розв'язання задачі.	Швидкість 5 4 3 2 1	Велика кількість часу необхідна для розв'язання задачі.
	Здатний створювати нові алгоритми, необхідні для розв'язання задачі.	Творчість 5 4 3 2 1	Нездатний створювати нові алгоритми, необхідні для розв'язання задачі, працює лише за зразком.
	Здатний проникати в суть явищ.	Глибина 5 4 3 2 1	Бачить лише ситуативні зв'язки, нездатний проникати в суть явищ
	Здатний об'єктивно оцінювати себе, події, інших.	Критичність 5 4 3 2 1	Нездатний об'єктивно оцінювати себе, події, інших.
Особливості уваги	Здатний зосередитися на діяльності і навчальному предметі.	Концентрація 5 4 3 2 1	Нездатний зосередитись на діяльності і предметі
	Здатний одночасно приділяти увагу кільком об'єктам.	Розподіл уваги 5 4 3 2 1	Здатний приділяти увагу лише одному об'єкту.
	Висока тривалість зосередження на діяльності і предметі.	Стійкість 5 4 3 2 1	Низька тривалість зосередження на діяльності і предметі.

Увага! Заповнена схема аналізу пізнавальної сфери учня має бути додана до психолого-педагогічної характеристики.

Ще одним методом, яким радимо скористатися при написанні психолого-педагогічної характеристики на учня, є бесіда. бесіда – це метод опитування, побудований на спілкуванні з досліджуваним на задану тему в невимушеній комфортній обстановці. у ході бесіди можливо з'ясувати особливості сімейного виховання учня, особливості навчальних та позашкільних інтересів учня, взаємостосунки з ровесниками, спосіб залучення учня до громадської діяльності, плани та мрії на майбутнє, особливості професійного самовизначення (для учнів старших класів) тощо. перелік запитань не є строго обмеженим, тому непотрібно боятися додавати нові запитання або не використовувати ті, відповідь на які отримано в ході спостереження.

Перелік запитань для бесіди з учнем на допомогу студенту

1. Розкажи про себе: як тебе звати, скільки тобі років, в якому класі навчаєшся?
2. Розкажи про свою сім'ю: зі скількох членів вона складається? чи проживають разом з вами дідусь і бабуся? як ти оцінюєш взаємовідносини в сім'ї?
3. Чи маєш ти братів/сестер? які в тебе стосунки з ними?
4. Які обов'язки в сім'ї маєш ти особисто? чи охоче їх виконуєш? хто тобі в цьому допомагає?
5. Як батьки ставляться до твого навчання? чи допомагають тобі виконувати уроки? чи контролюють, як ти виконав уроки?
6. Чи подобається тобі вчитись? які предмети ти відвідуєш більш охоче? що тобі вдається найкраще? як ти оцінюєш свою навчальну успішність зараз? чи змінювалася вона протягом навчання? хто або що впливає на твою успішність з предмета?
7. Чи ти самостійно виконуєш домашні завдання? ти спершу виконуєш домашні завдання, а потім займаєшся своїми справами, чи навпаки? скільки часу ти витрачаєш на виконання домашніх завдань? чи доводилося тобі переписувати сторінки через неакуратність або помилки?
8. Чим ти цікавишся? чи маєш хобі? чи відвідуєш позашкільні гуртки, спортивні секції?
9. Чи береш участь у громадському житті класу, школи? чи радо виступаєш на шкільних вечорах? чи береш участь в органах шкільного самоврядування?
10. Чи маєш друзів? скількох? які особисті якості ти цінуєш у друзях? чого б ти ніколи не вибачив другу? як ви з друзями проводите вільний час?
11. Які в тебе стосунки з однокласниками? ваш клас дружній? чи часто бувають конфлікти? як ви їх вирішуєте?
12. Хто з вчителів тобі подобається і чому? як ти реагуєш, коли вчитель критикує твою роботу?
13. Ким би ти хотів стати в майбутньому? чого хочеш досягти? яка твоя мрія?
14. Які риси характеру тобі притаманні? проаналізувавши результати спостереження за психологічними особливостями учня, а також проведеної бесіди, пишуть психолого-педагогічну характеристику на учня, використовуючи заданий алгоритм.

Алгоритм написання психолого-педагогічної характеристики учня

I. Загальні відомості

1. Загальні відомості про учня: ПІБ, вік, клас, навчальна успішність (на основі анкети).
2. Сімейні умови: склад сім'ї, обов'язки учня у сім'ї, атмосфера у сім'ї (на основі анкети).

II. Особистісна сфера учня.

3. Особистісні характеристики: впевненість у власних силах; знання власних переваг та їхнє використання (на основі схеми спостереження та анкети).

4. Особливості емоційно-вольової сфери учня: схильність до вияву емоцій та контролю власних дій (на основі схеми спостереження).

5. Особливості діяльності та поведінки учня: активність, організованість, наполегливість у вирішенні складних завдань (на основі схеми спостереження).

6. Пізнавальна діяльність учня: особливості пам'яті, мислення, уваги, уяви та мовлення (на основі схеми спостереження).

7. Хобі та позашкільна діяльність учня: відвідування гуртків, секцій; участь у громадському житті класу та школи (на основі анкети).

8. Уявлення про майбутню професію, можливі досягнення, мрії учня (на основі анкети).

III. Соціальна сфера учня.

9. Спілкування та взаємодія з оточуючими: прагнення до спілкування, ініціативність у процесі спілкування; поведінка в конфлікті (на основі схеми спостереження).

10. Ставлення учня до оточуючих (ровесників та старших людей): прагнення до домінування, товариськість, толерантність, вияв поваги (на основі схеми спостереження та анкети).

11. Статус учня в класі (групі): популярність, кількість друзів серед однокласників, ставлення до нього однокласників, авторитетність серед однокласників (на основі схеми спостереження та анкети).

IV. Особливості навчальної діяльності.

12. Ставлення до навчальної діяльності: вчасність, ретельність та самостійність виконання домашніх завдань, зацікавленість певним предметом та ін. (на основі анкети).

V. Висновки та рекомендації.

13. Загальні висновки та рекомендації щодо стимулювання навчальної діяльності. У разі виникнення труднощів чи додаткових запитань щодо написання характеристики необхідно звернутися за допомогою до свого керівника практики від кафедри психології.

Оцінювання психолого-педагогічної характеристики учня

Увага! для оцінювання психолого-педагогічної характеристики учня студент зобов'язаний подати роботу на перевірку керівникові від кафедри психології ДВНЗ «УжНУ».

Критерії оцінювання

1. Самостійність виконання роботи.

2. Висвітлення всіх аспектів характеристики (загальні відомості про учня, психологічні особливості особистості учня, соціальна сфера, висновки та можливі рекомендації).

3. Наявність у тексті характеристики прикладів, які ілюструють рівень вияву певної якості.

4. Структура роботи (логічність та послідовність, відповідність запропонованому алгоритму, наявність додатків).

5. Обсяг та оформлення роботи. Максимально можлива оцінка – 10 балів.

Розподіл балів при оцінюванні психолого-педагогічної характеристики учня

9–10 балів	Робота виконана самостійно. Усі аспекти характеристики висвітлені. Текст містить п'ять–шість прикладів, що ілюструють рівень вияву певної якості чи характеристики особистості учня. Структура роботи чітка та логічна, містить необхідні додатки. Робота виконана та оформлена згідно з усіма вимогами.
7–8 балів	Робота виконана самостійно, висвітлює практично всі аспекти характеристики. Текст містить три–чотири приклади, що ілюструють рівень вияву певної якості чи характеристики особистості учня. Структура роботи чітка та логічна, містить необхідні додатки. Робота виконана та оформлена згідно з усіма вимогами
5–6 балів	Робота виконана самостійно, проте висвітлені не всі аспекти характеристики. Текст містить один–два приклади, що ілюструють рівень вияву певної якості чи характеристики особистості учня. Структура роботи чітка та логічна, проте обсяг дещо зменшений (бракує деяких необхідних додатків). Можливі граматичні та пунктуаційні помилки.
1–4 бали	Робота виконана самостійно, проте висвітлює задану проблематику лише частково. Немає прикладів, які ілюструють особливості вияву певних характеристик особистості учня. Робота потребує корегування логічної структури. Обсяг роботи зменшений, усіх необхідних додатків немає. Виконання та оформлення роботи не відповідає вимогам

**Схема методичної розробки
виховної справи**

Виховну справу проведено студентом-практикантом 3 курсу
факультету історії та міжнародних відносин

(прізвище, ім'я, по-батькові)

в класі 33СО

« » 20...р.

I. Загальна характеристика виховної справи.

1. Форма проведення (класна година, бесіда, диспут, екскурсія тощо).
2. Тема виховної справи.
3. Місце проведення і тривалість.
4. Обґрунтування необхідності проведення, виходячи з особливостей віку, зацікавленості учнів, рівня їх розвитку та вихованості, можливостей студента-практиканта, умов роботи.
5. Виховна мета.
6. Оформлення виховної справи (об'яви, відповідне оформлення приміщення тощо).
7. Обладнання (ТЗН, наочність).
8. Методичне оснащення (використана література, методичні розробки тощо).

II. План підготовки виховної справи.

1. Попередні бесіди з класним керівником, педагогом організатором, заступником директора школи з виховної роботи.
2. Виявлення інтересу та можливостей класу, визначення теми та форми проведення.
3. Створення активу учнів по підготовці та проведенню виховної справи.
4. Допомога активу учнів у розподілі доручень та визначенні напрямків підготовки (підбір матеріалів, складання сценарію, оформлення, обладнання, репетиції тощо).
5. Оформлення сценарію виховної справи.

III. План та сценарій виховної справи.**IV. Аналіз проведеної виховної справи.**

Аналіз досягнення цілей за такими критеріями:

- рівень зацікавленості учнів проведеною виховною справою;
- рівень і характер активності, відповідальності і самостійності учнів в процесі підготовки та проведення;
- рівень емоційного впливу виховної справи;
- адекватність форми, змісту та методів, що використовувались при проведенні справи цілям та завданням, що були поставлені;
- рівень емоційного настрою та психологічні особливості студента-практиканта до проведення наміченої виховної справи;

Аналіз упущень, недоліків, їх причини та шляхи усунення в подальшій роботі.

Методична розробка візується класним керівником.